

K povinnosti orgánů činných v trestním řízení dostatečně odůvodnit rozhodování o zajištění náhradní hodnoty jako výnosu z trestné činnosti

Zajištění náhradní hodnoty podle § 79f trestního řádu umožňuje zajistit jiný objekt (náhradní hodnotu), nejsou-li k dispozici věci související s trestnou činností podle předchozích ustanovení. Není-li však konstruován nový důvod zajištění, je nutno vycházet z důvodů pro zajištění peněžních prostředků na účtu banky podle § 79a trestního řádu. Předloží-li stěžovatel potvrzení finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků, měly by příslušné orgány blíže odůvodnit nutnost zajištění náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti vůči němu. Proste tvrzení, že nelze vyloučit zjištění další škody je příliš paušalizující a otevírá prostor pro zneužití ze své podstaty dočasného zajišťovacího institutu.

(Nález Ústavního soudu ČR sp.zn. III.ÚS 24/17 ze dne 14. 11. 2017)

Ústavní soud ČR rozhodl o ústavní stížnosti obchodní korporace VIA, s. r. o., sídlem P., zastoupené Mgr. MUDr. Z.K., advokátem, sídlem P., proti usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 26. září 2016 č. j. 0 Nt 612/2016-13 a usnesení Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 11. července 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-96 ve spojení s opravným usnesením Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 3. srpna 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-111, za účasti Okresního soudu v Děčíně a Okresního státního zastupitelství v Děčíně, jako účastníků řízení, tak, že usnesením Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 11. července 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-96 ve spojení s opravným usnesením Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 3. srpna 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-111 bylo porušeno základní právo stěžovatelky na ochranu vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Usnesením Okresního soudu v Děčíně ze dne 26. září 2016 č. j. 0 Nt 612/2016-13 byla porušena základní práva stěžovatelky na ochranu vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Usnesení Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 11. července 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-96 ve spojení s opravným usnesením Okresního státního zastupitelství v Děčíně ze dne 3. srpna 2016 č. j. 1 ZT 313/2015-111 a usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 26. září 2016 č. j. 0 Nt 612/2016-13 se ruší.

Z odůvodnění:

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Stěžovatelka se ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") domáhá zrušení shora uvedených rozhodnutí, neboť má za to, že jimi došlo k porušení jejího základního práva na ochranu majetku podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále také "Listina") a na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny

2. Z ústavní stížnosti, spisu vedeného u Okresního státního zastupitelství v Děčíně (dále také "okresní státní zastupitelství") a vyjádření účastníků řízení se podává, že dne 9. 6. 2014 zahájila Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Děčín, Oddělení hospodářské kriminality (dále také "policejní orgán"), na základě písemného oznámení Finančního úřadu pro Ústecký kraj, Územního pracoviště v Děčíně (dále také "finanční úřad"), úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník (dále jen "trestní zákoník"), kterého se mohli dopustit MUDr. J.M., Ph.D. (dále také "obviněná"), jako dřívější statutární orgán stěžovatelky, a Mgr. F.M. (dále také "obviněný"), jako prokurista stěžovatelky.

3. Dne 9. 7. 2015 policejní orgán rozhodl s předchozím souhlasem státního zástupce usnesením č. j. KRPU-113715-10/TČ-2015-040281 o zajištění peněžních prostředků ve výši do 133 000 Kč na blíže určeném účtu stěžovatelky (dále také "rozhodnutí o zajištění"), a to jako náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti podle § 79f zákona č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v rozhodném znění (dále také "trestní řád"), s přihlédnutím k § 79a odst. 1 trestního řádu. Policejní orgán dospěl k závěru, že došlo k obohacení stěžovatelky tím, že ve svých nákladech měla neoprávněně zaúčtovaný daňově neuznatelný náklad ve výši 700 000 Kč a obviněný je majoritním vlastníkem stěžovatelky. Zajištěná částka odpovídá zdokumentované celkové škodě. Protože nelze dosáhnout vydání věci a ani nelze zajistit peněžní prostředky u banky, jelikož se nepodařilo prokázat, že by byly určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity, nebo že jsou výnosem z trestné činnosti, přistoupil k zajištění peněžních prostředků jako náhradní hodnoty.

4. Dne 28. 7. 2015 bylo usnesením policejního orgánu zahájeno trestní stíhání obviněné pro podezření ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měla dopustit tím, že jako tehdejší statutární orgán stěžovatelky úmyslně zkrátila daň z příjmu právnických osob za zdaňovací období roku 2010 tím, že nechala vypracovat blíže určenou analýzu jménem sdružení Život seniorů, o. s. (dále také "sdružení"), jehož předsedou byl Mgr. F.M. Za její vypracování zaplatila stěžovatelka tomuto spolku částku 700 000 Kč, přičemž podle znaleckého posudku takovouto hodnotu analýza neměla. Tento náklad si stěžovatelka uplatnila v přiznání k dani z příjmu za rok 2010 jako daňově uznatelný, čímž byla České republice způsobena škoda na dani z příjmu ve výši nejméně 133 000 Kč. V tento den bylo rovněž zahájeno trestní stíhání obviněného ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku.

5. Dne 15. 9. 2015 zamítl Okresní soud v Děčíně (dále také "okresní soud") stížnost stěžovatelky proti rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků jako nedůvodnou. Souhlasil s tím, že je dáno důvodné podezření, že obvinění svým protiprávním jednáním způsobili škodu ve výši nejméně 133 000 Kč. Dodal, že nelze vyloučit zjištění další škody a že lze předpokládat, že by státní zástupce mohl navrhnout uložení propadnutí této náhradní hodnoty v souladu s § 71 trestního zákoníku.

6. Napadenými usneseními ze dne 11. 7. 2016 a 3. 8. 2016 zamítlo okresní státní zastupitelství návrh stěžovatelky na zrušení zajištění peněžních prostředků na účtu. Připomenulo, že peněžní prostředky byly na účtu zajištěny jako náhradní hodnota za výnos z trestné činnosti a korespondují se škodou, která měla být způsobena. Rozhodování nemůže spočívat na principu jistoty bez důvodných pochybností, neboť nejde o meritorní rozhodnutí. V dalším řízení přitom přichází v úvahu možnost propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 trestního zákoníku.

7. Napadeným usnesením ze dne 26. 9. 2016 zamítl okresní soud stížnost stěžovatelky proti napadeným rozhodnutím okresního státního zastupitelství. Shledal je správnými a souladnými s příslušnými ustanoveními trestního řádu. Peněžní prostředky byly zajištěny jako náhradní hodnota s

poukazem na skutečnost, že je dáno důvodné podezření, že obvinění způsobili škodu ve výši nejméně 133 000 Kč. Zároveň okresní soud připomenul, že orgány činné v trestním řízení musí projednávat trestní věci urychleně,

je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Uvedl, že ještě nebyla podána obžaloba a že by již napříště nemusel shledat důvody pro další trvání zajištění náhradní hodnoty.

II.

Argumentace stěžovatelky

8. Stěžovatelka namítá, že napadené usnesení okresního soudu neobsahuje žádné odůvodnění nad rámec pouhého konstatování průběhu řízení a odkazu na usnesení okresního státního zastupitelství, jež navíc rovněž neodpovídá požadavkům zákona na odůvodnění.

9. Dále se stěžovatelka domnívá, že nejsou dány zákonné důvody pro zajištění částky 133 000 Kč na účtu, jejíž je majitelkou, coby náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti a pro trvání zajištění. Zmíněná částka má odpovídat škodě vzniklé České republice zkrácením daně z příjmu stěžovatelky za účetní období roku 2010. Tato daň však byla stěžovatelce správcem daně doměřena k úhradě včetně veškerých sankcí (úrok z prodlení, penále) platebním výměrem ze dne 9. 4. 2014 č. j. 980517/14/2503-24801-507899, což také stěžovatelka v průběhu září 2014 plně uhradila. Přestože tyto skutečnosti byly orgánům činným v trestním řízení známy, a ze strany stěžovatelky opakovaně dokládány (např. potvrzením správce daně ze dne 8. 12. 2015 o neexistenci daňových nedoplatků), nebylo k nim nijak přihlédnuto.

10. Tyto okolnosti mají stejnou měrou dopad i na rozhodování o zrušení zajištění. Podle § 80 trestního řádu už nebylo věci, odňaté podle § 79, třeba k dalšímu řízení, a nepřipadalo v úvahu její propadnutí či zabrání, měla být proto vrácena tomu, komu byla odňata. Základní podmínkou propadnutí nebo zabrání je, aby věc náležela pachateli, stěžovatelka však není trestně stíhána. Proto nelze dovodit žádný zákonný důvod bránící vrácení věci. Okresní soud vynesl nepřezkoumatelné a formalistické rozhodnutí, které pouze odkazovalo na usnesení okresního státního zastupitelství, aniž by se fakticky meritorně zabýval stížnostními důvody, přičemž je neřešilo ani předchozí usnesení okresního státního zastupitelství.

III.

Vyjádření účastníků řízení

11. Soudce zpravodaj podle § 42 odst. 4 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), zaslal ústavní stížnost k vyjádření účastníkům řízení.

12. Okresní soud zcela odkázal na odůvodnění napadeného usnesení.

13. Okresní státní zastupitelství ve svém vyjádření k ústavní stížnosti uvedlo, že prostředky na účtu byly zajištěny jako náhradní hodnota za výnos z trestné činnosti. Tato hodnota také koresponduje se škodou, která měla být způsobena. Rozhodování o zajištění náhradní hodnoty nemůže spočívat na principu jistoty bez důvodných pochybností, neboť nejde o meritorní rozhodnutí. Protiprávním jednáním obviněných byla způsobena škoda, v dalším řízení přichází v úvahu možnost propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 trestního zákoníku. Usnesení Okresního soudu v Ostravě ze dne 28. 4. 2010 sp. zn. 0 Nt 12006/2010, uveřejněné pod číslem 19/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní, uvádí, že "nelze-li zajistit peněžní prostředky, které jsou výnosem z trestné

činnosti, pak ustanovení § 79f trestního řádu umožňuje jako náhradní hodnotu zajistit jakýkoli jiný majetek pachatele způsobilý zajištění, aniž se vyžaduje, aby tento majetek měl vztah ke spáchané trestné činnosti". Možnost uložit propadnutí náhradní hodnoty rovněž odpovídá závazkům České republiky, které vyplývají z norem evropského práva. Pokud stěžovatelka uvádí, že daň byla uhrazena, je možno podotknout, že ve věci nebylo rozhodováno z důvodů úhrady daně. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2003 sp. zn. 4 Tz 154/2003 zkrácená daň není majetkovou škodou, kterou by bylo možno uplatňovat v adhezním řízení. V adhezním řízení lze uplatňovat pouze takovou škodu, o které by jinak rozhodovaly soudy v občanskoprávním řízení. V těchto případech vydá finanční úřad platební výměr nebo výkaz nedoplatků. Postupem orgánů činných v trestním řízení nedošlo k porušení práva stěžovatelky vlastnit majetek, neboť došlo k neoprávněnému obohacení stěžovatelky tím, že měla ve svých nákladech zaúčtovaný neoprávněný daňově neúčinný náklad ve výši 700 000 Kč.

14. Stěžovatelka v replice k vyjádření účastníků řízení uvedla, že odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu není přílehlavý a nijak se netýká její situace. Zopakovala, že úhradou částky správci daně muselo dojít k odčerpání tvrzeného výnosu z trestné činnosti představovaného zkrácenou daní z příjmů právnických osob za rok 2010. Jiný výnos z trestné činnosti orgány činné v trestním řízení nikdy netvrdily. Při neexistenci i teoretického výnosu z trestné činnosti z důvodu jeho odčerpání (odvedení daně) však nemůže být důvodně zajištění částky v téže výši coby náhradní hodnoty za něj.

IV.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

15. Ústavní soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny procesní předpoklady řízení o ústavní stížnosti. Dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, v němž byla vydána rozhodnutí napadená ústavní stížností, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s požadavky § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu a ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario), neboť stěžovatelka vyčerpala všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva.

V.

Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

16. Ústavní soud připomíná, že ve své judikatuře zdůrazňuje princip sebeomezení a minimalizace svých zásahů do pravomoci jiných orgánů veřejné moci, v to počítaje též rozhodování ve věci dočasného zajištění majetkových hodnot podle § 79a a násl. trestního řádu s tím, že při rozhodování o individuálních ústavních stížnostech směřujících proti těmto rozhodnutím vždy zachovává maximální zdrženlivost (usnesení ze dne 17. 1. 2017 sp. zn. I. ÚS 1062/16). Vyšší stupeň pravděpodobnosti, dostatečně odůvodněný konkrétními zjištěnými skutečnostmi, postačí. Na počátku řízení, kdy je potřeba získané poznatky rychle vyhodnotit a hrozí nebezpečí z prodlení, nelze na zdroje, z nichž pravděpodobnost takového určení majetkových hodnot vyplynula, vztáhnout obecné požadavky hodnověrnosti, věrohodnosti a spolehlivosti, jaké jsou jinak kladeny na důkazy v trestním procesu. Z preventivní povahy zajišťovacích institutů přirozeně vyplývá, že se pohybují vždy v rovině pravděpodobnosti a nikoli jistoty ohledně budoucích následků, jež se snaží předvídat. Závěr, že majetkové hodnoty mají uvedené určení, tedy nemusí být plně hodnověrný a není ani konečný, když totiž může být dalším šetřením vyvrácen. Přitom výsledky trestního řízení Ústavní soud nemůže svým rozhodnutím předjímat (nález ze dne 20. 10. 2015 sp. zn. II. ÚS 3662/14).

17. Požadavky, jež jsou na rozhodnutí o zajištění majetku z pohledu ústavního rámce kladeny, zformuloval Ústavní soud do tří kategorií - rozhodnutí musí mít zákonný podklad, musí být vydáno příslušným orgánem a nemůže být projevem svévole. Dále Ústavní soud zkoumá, zda zásah do vlastnického práva je v dané věci zásahem přiměřeným ve smyslu poměru mezi závažností prověřované trestné činnosti a rozsahem zajištění ve vztahu k možnostem stěžovatele jako podnikatele dále vykonávat činnosti, jež s tímto podnikáním souvisí [výše citovaný nálezn sp. zn. I. ÚS 2485/13 nebo nálezn ze dne 30. 1. 2008 sp. zn. II. ÚS 642/07 (N 25/48 SbNU 291)]. Obdobný standard přezkumu uplatňuje i Evropský soud pro lidská práva při sledování zákonnosti zásahu, jeho legitimacy a přiměřenosti mezi použitými prostředky, a cílem, kterého má být opatřením zasahujícím do majetkových práv dosaženo (rozsudek Forminster Enterprises Limited proti České republice ze dne 9. 10. 2008, stížnost č. 38238/04, rozsudek Benet Czech, spol. s r. o., proti České republice ze dne 21. 10. 2010, stížnost č. 31555/05).

18. Ústavní soud dovodil, že peněžní prostředky na účtu u banky, zajišťované podle § 79a trestního řádu, představují majetek podle čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také "Protokol"), resp. podle čl. 11 Listiny, a zajištění samotné je opatřením zasahujícím do základního práva na pokojné užívání majetku. Jde však o prostředek pouze dočasný, svou povahou zatímní a zajišťovací, nepředstavující konečné rozhodnutí ve věci. Nelze tudíž mluvit o "zbavení majetku", nýbrž pouze o "úpravě užívání majetku" podle čl. 1 Protokolu [nálezn ze dne 2. 12. 2013 sp. zn. I. ÚS 2485/13 (N 206/71 SbNU 429), všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>].

19. Při posouzení ústavnosti dočasných majetkových zajišťovacích institutů upravených v § 79a a násl. trestního řádu Ústavní soud vychází ze smyslu a účelu těchto opatření. Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky a zaknihovaných cenných papírů je institutem, který napomáhá objasňování a případně reparaci závažné, zejména hospodářské kriminality. Jeho podstatou je nikoliv odejmutí těchto prostředků majiteli, ale omezení dispozičního práva tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Jde o omezení vlastnického práva dotčených subjektů, avšak v rámci výluky z ochrany vlastnictví, která je při zachování v zákoně specifikovaných podmínek přiměřená cíli sledovanému právní úpravou (např. usnesení ze dne 19. 2. 2014 sp. zn. I. ÚS 2839/13).

20. Stěžovatelka ve své ústavní stížnosti poukazuje především na absenci zákonných důvodů pro zajištění částky 133 000 Kč na jejím účtu coby náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti. Předchozí judikatura Ústavního soudu, týkající se zajišťování věcí v trestním řízení, se většinou věnovala časovému aspektu, čili zjednodušeně řečeno nakolik délka zajištění odpovídala komplexnosti trestního řízení, dopadům do majetkové sféry stěžovatele a postupu orgánů činných v trestním řízení. Stěžovatelka však brojí už vůči zákonnému podkladu pro zajištění peněžních prostředků za konkrétních skutkových okolností věci.

21. Ustanovení § 79f trestního řádu, umožňující zajištění náhradní hodnoty, bylo do trestního řádu vloženo zákonem č. [253/2006](#) Sb., kterým se mění zákon č. [141/1961](#) Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Vychází z požadavku Rámcového rozhodnutí Rady 2003/577/SVV ze dne 22. 7. 2003 o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii (Úř. věst. L 196, 2. 8. 2003), jakož i Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (publikované sdělením MZV pod č. 33/1997 Sb.), zajišťovat a následně konfiskovat nejen majetek, který je výnosem z trestné činnosti, ale v případě, že z nejrůznějších důvodů nelze zajistit výnos z trestné činnosti (např. z důvodu zničení, zužitkování apod.), zajistit a následně konfiskovat ekvivalent takového výnosu. Podle důvodové zprávy k uvedené novele trestního řádu lze náhradní hodnotu zajistit vždy pouze u té osoby, která měla povinnost strpět zajištění původní hodnoty, takovou osobou může být podle okolností i jiná osoba než obviněný.

22. Ústavní soud tedy shrnuje, že zajištění náhradní hodnoty podle § 79f trestního řádu umožňuje zajistit jiný objekt (náhradní hodnotu), nejsou-li k dispozici věci související s trestnou činností podle předchozích ustanovení. Není však konstruován nový důvod zajištění, a je proto nutno vycházet z důvodů pro zajištění (v projednávaném případě) peněžních prostředků na účtu banky podle § 79a trestního řádu. Podle rozhodnutí o zajištění jde ve stěžovatelčině případě o náhradní hodnotu za výnos z trestné činnosti. Stěžovatelka nicméně doložila, že doměřenou daň uhradila včetně souvisejících sankcí a orgány činné v trestním řízení ani nenaznačily, jaký jiný výnos jí nebo obviněným měl ze stíhané trestné činnosti plynout. To není nijak překvapivé, neboť vycházely ze stejných materiálů finančního úřadu, na jejichž základě dodatečně plnila stěžovatelka.

23. Přestože si je Ústavní soud vědom pravděpodobnostní roviny, v jaké se při zajišťování peněžních prostředků orgány činné v trestním řízení pohybují, předložila-li stěžovatelka potvrzení finančního úřadu o neexistenci daňových nedoplatků, měly příslušné orgány blíže odůvodnit nutnost zajištění náhradní hodnoty za výnos z trestné činnosti vůči ní. To však v době podání ústavní stížnosti neučinily, pouze velmi stručně opakovaly, že zajištěná náhradní hodnota koresponduje se škodou způsobenou České republice ve výši nejméně 133 000 Kč. Nové skutečnosti se neobjevují ani v podané obžalobě, která byla na oba obviněné vznesena dne 13. 2. 2017.

24. Okresní soud až poté v návaznosti na žádost Ústavního soudu o vyjádření k tomu, zda existují důvody pro další trvání zajištění peněžních prostředků na účtu stěžovatelky, rozhodl usnesením ze dne 6. 11. 2017 č. j. 5 T 19/2017-1003 o zrušení tohoto zajištění podle § 79f odst. 1 trestního řádu. V něm konstatoval, že bylo zjištěno, že doměřená daň ve výši 133 000 Kč byla stěžovatelkou v plné výši uhrazena i s penále a s úroky z prodlení a že v průběhu trestního řízení nebylo zjištěno, že by byla obviněnými výše uvedeným skutkem způsobena jiná škoda. Současně uvedl, že dne 13. 2. 2017 byla k němu podána obžaloba s tím, že celkem byla výše uvedeným skutkem způsobena škoda ve výši 133 000 Kč. Na základě toho dospěl okresní soud k závěru, že i přesto, že trestní řízení nebylo dosud pravomocně skončeno, již pominuly důvody, které vedly k zajištění peněžních prostředků na účtu stěžovatelky.

25. Prosté tvrzení okresního soudu, že nelze vyloučit zjištění další škody (sub 5), bylo proto příliš paušalizující a otevírá prostor pro zneužití ze své podstaty dočasného zajišťovacího institutu. Stejně tak vnímá Ústavní soud jako formalistický i argument okresního soudu o možnosti propadnutí náhradní hodnoty podle § 71 trestního zákoníku, neboť toto ustanovení pamatuje na propadnutí náhradní hodnoty pachatele, zatímco stěžovatelka, již byla náhradní hodnota zajištěna, nebyla ve věci obviněnou, a ani jí s ohledem na to, že zákon č. [418/2011](#) Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, nabyt účinnosti až dnem 1. 1. 2012, nemohla být. Judikatura Nejvyššího soudu, týkající se postupu při ukládání náhrady majetkové škody, na niž odkazuje okresní státní zastupitelství ve svém vyjádření, není podle Ústavního soudu ve věci stěžovatelky přílehavá. Ústavní soud nemůže předjímat výsledek meritorního řízení, v této souvislosti však připomíná, že ve světle zásady ne bis in idem je nutno v rámci individualizace stanovení trestní sankce vzít v úvahu sankci ukládanou v daňovém řízení a její úhradu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017 sp. zn. 15 Tdo 832/2016, uveřejněné pod číslem 15/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část trestní).

V.

Závěr

26. Ústavní soud uzavírá, že okresní státní zastupitelství dostatečně neodůvodnilo rozhodování o zajištění náhradní hodnoty jako výnosu z trestné činnosti podle § 79f trestního řádu s přihlédnutím k § 79a odst. 1 trestního řádu, a proto napadené rozhodnutí postrádalo nezbytný zákonný základ. Tento postup nebyl zhojen ani přezkumem stížnosti stěžovatelky ze strany okresního soudu, jehož

rozhodnutí trpí stejnou vadou. Do práva stěžovatelky na ochranu vlastnického práva proto bylo zasaženo v rozporu s čl. 11 odst. 1 Listiny, a zároveň bylo porušeno právo stěžovatelky na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny.

27. Ústavní soud proto podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a napadená rozhodnutí podle ustanovení § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu zrušil. Ústavní soud proto rozhoduje v době, kdy již došlo ke zrušení zajištění peněžních prostředků na účtu stěžovatelky (viz blíže sub 24). Obdobná problematika je řešena konstantní judikaturou vycházející ze stanoviska pléna sp. zn. Pl. ÚS-st. 25/08 (ST 25/49 SbNU 673), které sjednotilo postup v těchto situacích a požaduje, v případě vyhovění ústavní stížnosti, zrušit napadené rozhodnutí, neboť vyhovující rozhodnutí Ústavního soudu se může projevat v právní sféře stěžovatelky s ohledem na důvodnost namítaného zásahu do jejích základních práv, popř. při eventuální žádosti o odškodnění za nezákonné rozhodnutí. Takto rozhodl bez ústního jednání, neboť měl za to, že od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)